

วัดดอนบ้านใหม่ (ร้าง)

ชื่อแหล่ง วัดดอนบ้านใหม่ (ร้าง)

ที่ตั้ง หมู่ที่ 4 ตำบลหาดเจ้าสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

เส้นทางเข้าสู่แหล่ง ออกจากจังหวัดเพชรบุรี ไปตามทางหลวงหมายเลข 3177 ประมาณ 12 กิโลเมตร เศษ มีทางแยกซ้ายเข้าบ้านดอนแดง เข้าไปประมาณ 1 กิโลเมตร วัดอยู่ทางขวา

สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

สภาพภูมิศาสตร์ ที่ราบชายฝั่งทะเล (ริมแม่น้ำเพชรบุรี ฝั่งตะวันออก)

แหล่งน้ำ คลองใหญ่ อยู่ทางทิศตะวันตกของแหล่ง

ประวัติ เดิมเป็นวัดร้าง ต่อมาเมื่อพระภิกษุเข้ามาพักในราวปี พ.ศ. 2519 บริเวณนี้ชาวบ้านเชื่อกันว่าเป็นบ้านเกิดของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ซึ่งเป็นพระเถระมีชื่อเสียงในสมัยกรุงศรีอยุธยา สำหรับอุโบสถที่ดอนบ้านใหม่นี้ ชาวบ้านเชื่อกันว่าเป็นพระอุโบสถที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชสร้างขึ้นเพื่ออุทิศให้โยมบิดาของท่าน

หลักฐานทางด้านโบราณคดี

1. **อุโบสถ** เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ขนาด 5 ห้อง ส่วนฐานอ่อนโค้ง ปัจจุบันมีการก่อสร้างใหม่พอกเพิ่มผนังหุ้มอีกชั้นหนึ่ง มีประตูทางเข้า - ออก ด้านหน้า 2 ประตู

รอบอุโบสถมีร่องรอยของแท่นเสมา ปัจจุบันได้มีการก่อขึ้นใหม่และนำเอาเสมาไปปักไว้ เดิมคงเป็นฐานสิงห์มีบัวกลุ่ม ใบเสมา เป็นเสมาหินทรายแดง ส่วนบนกว้างกลม ยอดแหลมมน แล้วเรียวยาคอดลงมา และตัดตรงลงเป็นขอบสี่เหลี่ยม ตัวเสมาสลักเป็นสันตรงกลาง และมีเส้นโค้งออกไปตามแนวขอบทั้งสองด้าน ลงไปจนถึงกลางแท่นและไม่สลักลายใด ๆ อีก

2. **โบราณวัตถุ** พบทั้งที่เป็นเครื่องประกอบสถาปัตยกรรมและโบราณวัตถุที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เครื่องประกอบสถาปัตยกรรมที่พบได้แก่ ชิ้นส่วนกระเบื้องกาบกล้วยดินเผา พบเป็นจำนวนมาก ที่กระเบื้องมีร่องรอยปูนติดอยู่ กระเบื้องเหล่านี้คงเป็นกระเบื้องมุงหลังคาอุโบสถ ที่คงมีการใช้ปูนฉาบทับกระเบื้องอีกชั้นหนึ่งกันน้ำรั่วซึมเข้าไป นอกจากกระเบื้องดินเผาแล้ว ยังพบชิ้นส่วนของเครื่องประกอบสถาปัตยกรรม ได้แก่อิฐตกแต่งให้เป็นรูปกลม ปูนปั้นรูปกลมซึ่งอาจเป็นชิ้นส่วนของยอดเจดีย์

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ที่บริเวณใกล้กับอุโบสถ พบเศษภาชนะดินเผา ประเภทเครื่องลายครามของจีน

3. **สิ่งก่อสร้างอื่น** เมื่อปี พ.ศ. 2537 มีการขุดพบร่องรอยของแนวสิ่งก่อสร้าง ที่เป็นโบราณสถานซึ่งอาจเป็นสิ่งก่อสร้างร่วมสมัยกับอุโบสถ

การกำหนดอายุสมัย อยุธยา - รัตนโกสินทร์

การประกาศขึ้นทะเบียน ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน

รูปแบบของแหล่งโบราณคดี วัดในพุทธศาสนา

วันเวลาที่ปฏิบัติงานสำรวจ 17 กันยายน 2539 บันทึก 22 กันยายน 2539

ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวพยุ่ง วงษ์น้อย

ที่มาของข้อมูล

ภาพประกอบ :

อุโบสถ ในบริเวณที่พักสงฆ์วัดดอนบ้านใหม่ แนวฐานอ่อนโค้ง พระสงฆ์ได้เข้าไปซ่อมแซมเปลี่ยนสภาพ แต่ยังเห็นแนวฐานเดิมอยู่

เสมาสลักจากหินทรายแดง ตรงกลางสลักเป็นสัน และมีเส้นโค้งออกไปตามแนวขอบทั้งสอง ด้านจนไปจดกับขอบสี่เหลี่ยม (แท่น)

ชิ้นส่วนกระเบื้องกาบกล้วย พบตกอยู่ในบริเวณอุโบสถ คงเป็นกระเบื้องมุงหลังคาอุโบสถ
บนกระเบื้องมีร่องรอยปูนติดอยู่ด้วย

อิฐตกแต่งเป็นทรงกลม และปูนปั้นรูปกลม อาจเป็นชิ้นส่วนของยอดเจดีย์
พบในบริเวณอุโบสถ